

Israel and Germany

**Five decades of diplomatic,
scientific and cultural relations**

The 1960s and the beginning of
cultural exchange

13. BEGINNING OF CULTURAL EXCHANGE

The establishment of diplomatic relations between the two countries allowed for the commencement of cultural and artistic exchanges. Israeli artists began performing in Germany and German films were approved for screening in Israel. Despite the criticism raised in political circles and by the public regarding the too-rapid warming of relations between Israel and Germany, in practice tourist relations and cultural and artistic cooperation between the countries began to flourish.

ישראל תפתח בפראנקפורט סניף של לשכת התיירות

Above: "Israel will open a branch of the Tourism Bureau in Frankfurt," *Maariv*, September 16, 1965.

Right: "Germany seeks to open a tourism office in Israel," *Davar*, February 2, 1969.

Davar reports on the arrival of a German tourism office representative. Following her meeting with Minister of Tourism Moshe Kol, she expressed her hope that the 18th German Tourism Office will open in Israel soon.

גרמניה מעוניינת לפתוח לשכת תיירות בישראל מאת סופר, דבר

קיימת אפשרות שגרמניה המערבית תפתח השנה לשכת תיירות בישראל — אמרה ביום ה' שעבר א. אגר, שהגיעה לישראל בשליחות משרד התיירות הגרמני — בפגישה עם עתונאים בתל־אביב.

האורחת באה לישראל לבהון את האפשרות להקים כאן נציגות של משרדה. היא אמרה, כי לאחר ש" תשוב תמליץ על הקמת לשכת תיירות גרמנית בארץ.

לדבריה יש למשרדה 17 נציגי גויות בארצות חוץ והיא מקווה שהנציגות ה־18 תוקם בישראל. ב" ארצות ערב לא הוקמה עדיין נציגות כזו.

א. אגר נתקבלה על־ידי שר התיירות מ. קול וקיימה שיחות עם סוכני נסיעות, שלדבריה עודדו פתיחת לשכת תיירות גרמנית בארץ.

1967 — Israel lifts the ban on German movies

Up to 1967 Israel banned all movies produced in Germany, except co-productions.

One of the movies that aroused controversy was "Wir Wunderkinder" (Aren't We Wonderful?) directed by Kurt Hoffmann. The movie was brought to Israel in 1960. The Film Review Council decided to approve the screening due to its anti-Nazi contents. A special screening of the movie for VIPs and government dignitaries took place on March 22, 1960, but on July 3 of the same year the government decided to ban the movie for public screening. In April 1967, Israel lifted the general ban on German productions and a few months later the movie was screened in Israeli theaters.

Part of an article from *Davar* newspaper, titled "Better Late...". The writer suggests that while from artistic point of view the movie is not very remarkable, it could have been approved for screening at an earlier date.

Davar, 15.12.1967.

יותר טוב נאוחר...

(„אנו ילדי הפלא“; אוריון, תדיאביב)
הפרט המערבי-גרמני „אנו ילדי הפלא“ נוצר בשנת 1958. באוגוסט 1959 הוא הוצג בפסטיבל הבין-לאומי הראשון במוסקבה. זוכה עם „ספוטניק הכ” סף“, הפרס השני. היה זה הישג מכיבוד למדי, אם להביא בחשבון את יחסם של הרוסים לגרמניה המערבית. ההי שג לא בא בגלל סגנונו של הכרט (שלא היה מוכה אותו בשום פרט) אלא הנושא שלו: ביקורת סאטירית קטלנית על תכונות, מסויימות מאוד, של העם הגרמני, שהולידו את הגאזיון. היה יסוד להגיה, עדכר זה שעשה רושם גדול על הרוסים, יצעה רושם גדול גם על היהודים, אבל הטיפול בהצגה „אנו ילדי הפלא“ בישראל נכנס — מיד עם החילתו, בשנת 1959 — למבחן סחום של הקנות בירוקרסיות.

בשלה: 12.4.67

אל : ממישראל בון
מאת : המשרד ירושלים

בישיבתה ב-9/4 החליטה הממשלה:

" להסמיך את המועצה לבקורת סרטים ומחזות אשר ליד משרד הפנים להחליט; לפי שקול דעתה, בדבר איסור או היתר הצגת סרטים מתוצרת גרמניה. המועצה לא תתיר הצגת סרטים כז"ל בעלי רקע נאצי כלשהוא או סרטים בהם משתתף אדם בעל עבר נאצי".

בכך מתבטלת ההגבלה לגבי סרטים גרמניים (תנאי הקופרודוקציה) והמועצה
עליוט עליהם לפי השיקולים (החליט) כללית על התרת הצגת סרטים זרים בישראל

The Information Division and the Western Europe Division (Foreign Affairs) Jerusalem, to the Israeli Embassy in Bonn; April 12, 1967. The document states that the government is empowering the Film Review Council to decide which German movies and plays to show. It also states that the Council will not approve movies or plays if anyone with a Nazi background was involved in their production. This declaration officially lifts the ban on all German movies.

Inbal Dance Theater was the first Israeli dance company to perform in Germany. The company was established in 1949 by Sara Levi-Tanai in order to preserve Yemen Jewish culture and tradition. In 1968 the company performed in a number of German cities during its European tour and received much attention and praise.

Die Szene „Folge der Herde“ beschreibt den Marsch durch die Wüste Sinai

Announcement in *Bild Zeitung* about Inbal Dance Company's performance in Hamburg.
November 8, 1968.

Bild
ZEITUNG
Freitag, 8. Nov. 1968

Israelis tanzen Folklore

Ein Arbeitstag orientalischer Frauen wird in der Szene „Weiber“ geschildert

Die Szene „Folge der Herde“ beschreibt den Marsch durch die Wüste Sinai

Eine große Tournee durch die Bundesrepublik unternimmt zur Zeit das israelische Folklore-Ensemble „Inbal“. Es ist die erste original israelische Tanzgruppe, die bei uns gastiert. Auf dem Programm stehen u. a. eine yemenitische Hochzeitszeremonie, die normalerweise sieben Tage dauert, Szenen aus der Geschichte Israels und religiöse Themen. „Inbal“ zeigt die traditionelle Folklore der orientalischen Juden, die Bühnensprache ist zum Teil Arabisch. Am 9. und 10. November treten die israelischen Folklore-Sänger und -Tänzer im Deutschen Schauspielhaus in Hamburg auf.

In October 1969 the Batsheva Dance Company decided to visit Germany as part of its European tour, despite the fact that previously its members refused to do so. The Batsheva Dance Company was established in 1964 by the Baroness Bethsabée (in Hebrew: Batsheva) De Rothchild, and by 1969 had already performed successfully in Europe numerous times. Its first performance in Germany took place on the 1st of October in Berlin. It then travelled to perform in Hamburg, Cologne, Leverkusen, Höchst and Stuttgart, and gained much praise. The dancers however, had mixed feelings about the performance, as demonstrated by what Rena Gluck, a dancer in the company, wrote in her memoir : "***We told ourselves that we must perform our best and leave an ineffaceable impression there, but everyone felt dreadful. The memory of the millions who were murdered by the Nazis did not leave us for a moment. [...] It was strange to receive flowers from the Germans at the end of the show. I felt that we had crossed a line, and yet I was proud for dancing with an Israeli company in Berlin.*** (Rena Gluck *Batsheva Dance Company 1964-1980: My Story*, Jerusalem: Carmel, 2006)

Photograph from Batsheva's tour in Germany.

Courtesy of Batsheva Dance Company and the Dance Library of Israel. Photographer: unknown.

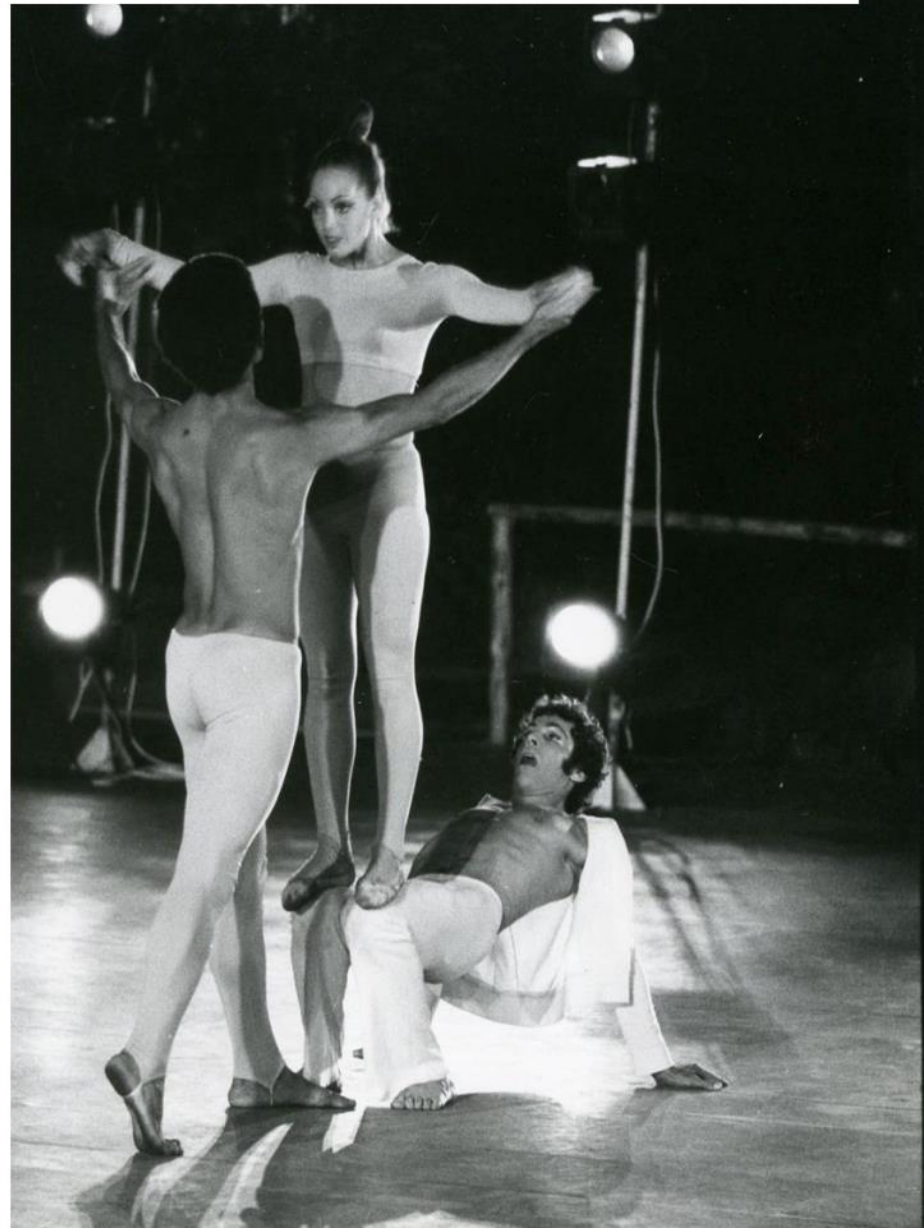
**BATSHEVA
DANCE COMPANY**

Bat-Sheva Dance Company
Brochure, Berlin 1969.

BERLINER FESTWOCHE '69

Photograph from Batsheva's tour in Germany.

Courtesy of Batsheva Dance Company and the Dance Library of
Israel. Photographer: unknown.

In 1971, the Israeli Philharmonic Orchestra went on a European tour, which for the first time included German cities. The decision to perform in Europe agitated the older members of the orchestra, most of whom lost family members and friends and even went through the horrors of the Holocaust themselves. Abba Eban, the Foreign Minister, wrote a letter to the orchestra supporting the tour, stating that its performance in Germany will improve relations between the two countries. Eventually the orchestra decided to include Germany in its tour, and to comply with the request to open the Berlin Festival. Yet it allowed members who wished to refrain from playing in Germany to do so.

The opening concert at the Berlin Festival was a great success, and the orchestra was received with a standing ovation. Orchestra conductor, Zubin Mehta, chose to end the concert with the Israeli anthem, "Ha-Tikva".

Israeli Philharmonic Orchestra
in Berlin, September 12, 1971.
Conductors: Zubin Mehta,
Daniel Barenboim. Pieces
performed: "Qumran" by Ami
Maayani, Beethoven's Piano
Concerto No. 3 and Mahler's
Symphony No. 1

Courtesy of the Philharmonic
Orchestra Archives

Loki Schmidt, wife of the Chancellor Helmut Schmidt, presents a gift to Zubin Mehta. Bonn, September 1975.

Courtesy of the Philharmonic Orchestra Archives

Israeli Philharmonic Orchestra visits the former concentration camp in Dachau, September 1975.

Courtesy of the Philharmonic Orchestra Archives

Soon after the Israeli Philharmonic Orchestra returned to Israel from its' European tour, it was requested to open the events of the "German Culture Week" that was scheduled to take place throughout the country in late 1971. Representatives of various Holocaust survivors' organizations in Israel called to boycott the events. Following public protest the festive opening ceremony was cancelled. During the concert of the Philharmonic Orchestra two members of the Beitar youth movement burst onto the stage and recited the Yizkor (Memorial) prayer.

שבוע
התרבות
הגרמנית
1971

באולם ריק-למחצה, תוך הפגנות
נפתח "שבוע התרבות הגרמנית"

ראש עיריית ת"א והשגריר החליטו לא לנאום — והטקס בוטל * מפגינים
חדרו ל"היכל התרבות" וזרקו כרוזים לעבר השגריר הגרמני שלא הגיב

Headline (above) and photograph (left) from *Maariv* newspaper, 7.11.1975. The headline reads: "In a half-empty hall, in the midst of protests the German Culture Week opens." Photographs in the article featured Beitar movement protesters (not seen here) and the German writer Günter Grass and his wife at the opening (left).

Right: German Culture Week Poster.

הסופר הגרמני המוהלל גינטר גראס ואשתו, נכחו אמש ב"היכל התרבות", בפתחת "שבוע התרבות הגרמנית".

שגרירות גרמניה בישראל
כשיתוף עם עיריית תל-אביב - יפו
ראש עיריית ירושלים
וראש עיריית חיפה